

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Suomen Hippos ry raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestönä kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Vaikuttaa siltä, että lakiesitys sellaisenaan tulisi vaikuttamaan laajasti hevosalan koulutuksen toimintamahdollisuuksiin ja sitä kautta edelleen yhteiskunnallisesti merkittävän elinkeinon tulevaisuuteen. Tämä on aiheuttanut laajaa huolta hevosalan tulevaisuuden ammattilaisten koulutusmahdollisuuksista.

Esitysluonnoksessa on huomioitu, että huoltovarmuuden varmistamiseksi ammatillisessa koulutuksessa on varmistettava, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi.

Myös hevostaloudella on rooli huoltovarmuuden näkökulmasta, sillä hevostalous on yksi aidosti maaseudun asuttuna pitämisen vetovoimatekijä, myös alueilla, joissa muita työllisyysmahdollisuuksia on vähän.

Työvoiman saatavuus ja osaaminen erityisesti tietyissä ammattikunnissa on haastavaa, ja leikkaukset ja sitä kautta koulutusmahdollisuuksien vähentyminen saattavat heikentää hevosten hyvinvointia.

Uusi eläinten hyvinvointilaki on valmistunut vuonna 2024 ja parhaillaan valmistellaan lajikohtaisia asetuksia. Lain mukaan ”Ammattimaisesti tai muutoin laajassa mittakaavassa eläimiä pitävillä on oltava soveltuva koulutus tai muilla keinoin saavutettu riittävä pätevyys tehtäviensä hoitamiseen. Eläinten pitäjän on huolehdittava, että eläimiä on hoitamassa riittävä määrä päteviä eläinten

hoitajia.” Mikäli asetus toteutuu ehdotetulla tavalla, tulee tämä vaikuttamaan laajasti hevosalan koulutuksen toteuttamismahdollisuuksiin. Ammattitaitoinen käytännön opetus siihen soveltuvassa oppimisympäristössä on keskeistä hevosten hyvinvointiin vaikuttavissa asioissa.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

-

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen leikkaukset ovat lausunnolla olevassa lakiesityksessä kohdistumassa merkittävällä tavalla hevostalouden perustutkintoihin. Alustavien laskelmien mukaan leikkaus tarkoittaisi vähintään 27 % leikkausta koulutusten rahoitukseen. Jo olemassa olevan rahoituksen avulla on haastava järjestää hevosalan koulutusta tilanteessa, jossa inflaatio ja maatalouden tuotantopanosten jyrkkä kasvu kasvattavat toimintakuluja.

Hevosalan oppilaitokset tarvitsevat opetukseensa riittävän infran sekä hevosmäärän, jotta tulevien ammattilaisten kouluttaminen on mahdollista. Näkemyksemme mukaan rahoitusleikkausten perusteissa ei ole myöskään huomioitu luotettavalla tavalla kiinteistökustannuksia eikä inflaation ja sitä kautta myös maatalouden tuotantopanosten kasvua.

Koulutukseen suunniteltujen leikkausten lisäksi kokonaisuuteen kohdistuu muuta ammatillista koulutusta koskeva toisen tutkinnon suorittajien rahoituksen leikkaus, asuntolassa asuvien opiskelijoiden rahoituksen leikkaus sekä opiskelumaksujen poistuminen ammatti- ja erikoisammattitutkinnossa. Näiden kaikkien toteutuessa hevosalan koulutuksen järjestämisen mahdollisuuksia tullaan varmasti arvioimaan kriittisesti. Näiden leikkausten yhteisvaikutus rajuudellaan vaarantaa hevosalan koulutuksen järjestämisen edellytykset Suomessa, millä olisi suora vaikutus merkittävän toimialan tulevaisuuteen.

Esitämme, että hevosstalouden perustutkinnot on säilytettävä kustannusryhmässä 4. Lisäksi pyydämme huomioimaan, että hevosalan AT- ja EAT- tutkintojen rahoitusmuutokset johtaisivat tilanteeseen, jossa laadukas koulutuksen järjestäminen ei ole mahdollista korin 1 kertoimella. Näillä tutkinnoilla on merkittävä rooli hevosalan ammattilaisten kouluttamisessa. Hevosalan AT ja EAT- tutkinnot tulisi siirtää koriin 2.

Lisäksi hevosalan opiskelijoiden majoituskorvauksen alennus tulee myös perua, sillä hevosalan oppilaitokset ovat pääosin sisäoppilaitoksia.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

-

Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

Hevosala on tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa monin eri tavoin. Se tarjoaa työtä n. 15 000 henkilölle n. 6500 htv, joka on verrattavissa mittasuhteiltaan Lapin matkailuun ja metsäkoneenkuljetusalaan. Hevosala edistää hyvinvointia ja tuo iloa n. 150 000 ratsastuksen harrastajalle ympäri maan.

Hevosala tuottaa merkittäviä terveydellisiä ja sosiaalisia vaikutuksia yhteiskunnassamme. Pelkästään ratsastusharrastuksen johdosta on syrjäytymisriskistä poistuneiden nuorten elinikäisen kustannussäästön valtiolle arvioitu olevan 1,6 miljardia euroa ja ratsastusta harrastavien määrästä laskettuna, lajia yli 2,5 tuntia viikossa harrastavien määrä tuo yhteiskunnalle liikkumattomuuden kustannussäästöjä yli 30,8 miljoonaa euroa vuodessa (Hevosalan vaikuttavuusanalyysi, Gaia Consulting, 2023).

Raviurheiluun liittyvän hevospelin kautta syntyy valtiolle tuloa n. 60 miljoonaa euroa vuodessa sisältäen arpajaisveron. Hevosomistajat puolestaan investoivat alaan ja liitännäiselinkeinoihin noin 160 miljoonaa euroa. Aktiivisesti raviurheilua harrastaa tai seuraa noin 200 000 henkeä. Raviurheilu tuottaa arvonlisäverotuottoja vuosittain n. 30-40 miljoonaa euroa.

Hevosalan yrittäjien tuottamat terapia- ja hyvinvointipalvelut kuten ratsastusterapia, sosiaalipedagoginen hevostoiminta ja hevosavusteiset hyvinvointipalvelut tarjoavat arvokkaita mahdollisuuksia erilaisten haasteiden ja tarpeiden tukemiseen, ja niiden merkitys yhteiskunnassa on jatkuvasti kasvussa. Hevosala tuo luonto- ja eläinlähöiset palvelut kaupunkien ja maaseudun rajapintaan.

Hevoset eivät ole pelkästään urheilun ja harrastusten keskiössä, vaan niillä on myös syvälinen vaikutus maaseudun elinvoimaisuuteen, talouteen ja kulttuuriin. Suomalaisella hevostaloudella on 274 miljoonan euron aluetalousvaikutukset vuodessa (ilman tallivuokraa) (Hevosalan vaikuttavuusanalyysi, Gaia Consulting, 2023).

Hevosala ulottuu kaupungeista syrjäisille maaseutualueille ja hevostalous tukee maatiloja ja sitä kautta maatalouden huoltovarmuutta tehden ostoja suomalaisilta maanviljelijöiltä 46 miljoonalla eurolla.

Hevosalan oppilaitokset ovat myös keskenään hyvin erilaisia ja vastaavat opetustoimen lisäksi laajasti hevosalan kehittämiseen liittyvistä asioista. Kaikilla oppilaitoksilla on valtakunnallisesti merkittävä rooli hevosalan opetuksen toteuttamisessa. Oppilaitosten toimintamahdollisuuksien säilyttäminen sekä edelleen kehittäminen nähdään erittäin merkittävässä roolissa koko hevosalan tulevaisuuden näkökulmasta.

Hevosopisto Oy myös osittain valtionomisteisena yhtiönä on keskeinen hevosalan koulutuksen ja palvelutoiminnan toimipaikka. Oppilaitoksen hevospäämäärä ja infra ovat huomattavan korkeita, ja näiden ylläpitäminen puolestaan erittäin merkittävää koko alan kannalta.

Mäenpää Minna
Suomen Hippos ry